

Paul Oudart: Les grandes villes de la couronne urbaine de Paris de la Picardie a la Champagne.

Paul Oudart, Amiens, Eget forlag 1983. 684 s., ill. 30 cm. FF 160,-.

Denne disputats om Paris' decentralisering er et uhyre dybtgående og omfattende værk om et indviklet emne, hvis dokumentation vanskeliggøres af mangel på data. Bogen analyserer forholdet mellem Paris og opland og beskriver hierarkiet af byer.

Christian Wichmann Matthiessen

Atlas zur Raumentwicklung 3: Verkehr

Bundesforschungsanstalt für Landeskunde und Raumordnung, Bonn 1982. 1 bd. Kort, 60 cm. Pris ikke oplyst.

Dette bind af det store kulturgeografiske atlas over BRD handler om trafik. Som vanligt i serien er det af høj kartografisk kvalitet og stopfyldt med gode tematiske kort. Det demonstrerer et bredt spektrum af trafikale forhold og henvender sig tillige til de, der arbejder med regionale forskelle. Kortene omhandler især 1970-79.

Christian Wichmann Matthiessen

Urbanization and urban planning in capitalist society. Ed. by Michael Dear and Allen J. Scott.

Methuen, London 1981. XXVII, 619 s., ill. 23 cm. Pris ikke oplyst.

Bogen indeholder en omfattende artikelsamling med kritisk holdning til den etablerede bygeografi. Målet er at opstille en almen teori om urbanisering og byplanlægning i kapitalistiske samfund. Efter indledningssays følger artikler om byudvikling, bl.a. Harvey's velkendte, om produktionsforhold, om reproduktion og om den politiske sfære. Bogen er god derved, at den samler mange facetter af den kritiske diskussion. Det er vel en slags »state of the art«. Hovedparten af artiklerne er originale, og derved gives indholdet et ensartet præg; men nogen almen teori opstilles ikke. Bogen vil finde udbredt anvendelse på universiteter i den vestlige kapitalistiske verden.

Christian Wichmann Matthiessen

Stadtgeographischer Führer Berlin (West). hrsg. von Frido J. Walter Bader und Dietrich O. Müller.

2 überarb. u. erw. Aufl. (Sammlung geographischer Führer, Bd. 7). Borntraeger Verlagbuchhandlung, Berlin 1981. VIII, 216 s., ill. & 1 kort i lomme, 20 cm. DM 39,80.

Et praktisk lommeformat og et småt tryk gør denne bog til det, den giver sig ud for: En omfattende rejsefører. Natur- og kulturgeo-

grafi beskrives indledningsvis, hvorefter følger det egentlige indhold: Ekskursionsbeskrivelser, ialt 17. Bogen vil være til stor nytte for de, der planlægger ekskursioner til Vestberlin.

Christian Wichmann Matthiessen

Regionale Wirtschaftspolitik und regionale Entwicklungsplanung in strukturschwachen Regionen: Erfolgskontrolle und alternative Entwicklungskonzeptionen. Von Harald Spehl (et al).

Gesellschaft für Regionale Strukturentwicklung, Bonn 1981. 347 s., ill. 24 cm, pris ikke oplyst.

Denne meget indholdsrige og grundige bog er den første i en serie på fire. Tilsammen skal disse bedømme, diskutere og anvise vesttysk regionalpolitik. Baggrunden er usikkerhed vedrørende mål, midler og især samrodding af eksplicit regionalpolitik med øvrig offentlig investeringspolitik.

Denne første bog handler om erhvervs politik. Første del omhandler konsekvensanalyser, anden del diskuterer udviklingspotentiale i perifere regioner. Bogen henvender sig til regions- og landsplanlæggere og til planlægningsforskere. Den må roses for klar og dybtgående analyse.

Christian Wichmann Matthiessen

The future of the british conurbations: policies and prescription for change. Ed. by Gordon C. Cameron.

Longman, London 1980, 323 s., ill. 22 cm, £7.95.

De store byers krise er denne bogs emne. Befolkning og økonomisk aktivitet forlader Englands store byer og søger nu lokalisering i new towns, mindre byer eller på landet. Hvorledes de store byers tilpasning hertil kan finde sted diskuteres. Først bedømmes udviklingen med hensyn til bl.a. befolkning, erhverv og finansiering. Dernæst diskuteres politisk konsekvens.

Bogen er klar og let tilgængelig og bør finde et marked blandt studerende og byfornyelsesplanlæggere. De britiske erfaringer er selvsagt nærværende her, idet prognosen for vore problemstillinger omkring de store byers forfald nøje peger mod britiske tilstande.

Christian Wichmann Matthiessen

Kai Lemberg: Planlægning i Norden:

Lovgivning og praksis (Dansk Byplanlaboratoriums skriftserie nr. 23)

Dansk Byplanlab., Kbh. 1981. 88 s., ill. 21 cm, pris ikke oplyst.

Et skrift af Københavns vidende general-

planchev modtages med store forventninger, som ikke gøres til skamme. Skriftet behandler de fem nordiske landes planlægningslove og hovedtræk i den praktiske planlægning. Dette sættes i relation til samfundsudviklingen. Skriftet henvender sig til praktiske planlæggere og til studerende ved læreanstalter og kurser, der ønsker at sammenligne planlægningsvilkår under beslægtede samfundsforhold og lovgivningsrammer. Det kan vel også finde anvendelse på gymnasie- og HF-niveau.

Skriftet er kendetegnet ved et stort overblik og megen viden om det omfattende emne.

Christian Wichmann Matthiessen

Wolfgang Schoop: Die bolivianischen Departementszentren in Verstädterungsprozess des Landes.

(Acta Humboldtiana: Series geographica et ethnographica, nr. 7).

Frans Steiner Verlag, Wiesbaden 1980. XIV, 319 s., ill. & 19 kort & tav. i mappe. 24 cm, DM 89,-.

Bogen indeholder et omfattende studie over Bolivias departementers hovedsæder. Deres oprindelse, udvikling og urbaniseringsgrad analyseres. Ved en sammenlignende studie fastlægges de enkelte byers udviklings- eller underudviklingsgrad. Bysystemets udvikling og funktion analyseres dernæst, og alt i alt tillader monografien en vurdering af de karakteristiske træk ved Bolivias urbanisering.

Bogen er velillustreret med mange kort. Den tilføjer megen viden til det forskningsområde, der omfatter U-landenes dynamiske byudvikling, og den vil finde god anvendelse blandt U-landsstuderende.

Christian Wichmann Matthiessen

Development of settlement systems.

Ed. by György Enyedi and Júlia Mészáros. (Studies in geography in Hungary, 15).

Akadémiai Kiadó, Budapest 1980, 264 s., ill. 25 cm. \$23,-.

Bogen er resultat af et britisk-ungarsk seminar. Den indeholder 20 artikler om udviklingen af ensartede bebyggelsessystemer, byudvikling, interaktionen mellem miljø og bebyggelsessystem og om ændringer i den rurale bebyggelse. De 20 indlæg er ikke koordinerede, og der er ikke gjort forsøg på sammenfatning eller diskussion, hvilket er en svaghed. Bogens artikler peger mere bagud end fremad; men dette til trods kan bygeografer hente inspiration i de deskriptive afsnit.

Christian Wichmann Matthiessen

Diercke Weltraumbild-Atlas.

Westermann, Braunschweig, 176 s. ill. 30

cm. DM 24,-.

1972 indledtes ERTS-projektet, et amerikansk satellitprogram, som direkte var indstillet på videnskabelige observationer af jorden og dens ressourcer. De tre satellitter, som nu benævnes Landsat, og som har været virksomme i den forløbne 10-års periode, har afleveret et meget stort antal billeder og været af enorm betydning for såvel nationale som internationale forskningsopgaver. Resultater er dokumenteret i fagtidsskrifter og i oversigtsværker fra NASA og U.S. Geological Survey.

Projektet havde oprindeligt ingen direkte kartografiske ambitioner, men billedmaterialet er ofte blevet analyseret parallelt med kort og er da også taget i brug til revision af forældet kortmateriale. Forlag, der arbejdede med kartografi, opdagede tidligt Landsat-billedernes muligheder både som inspirationskilde for kortstudier og som materiale til regional og tematisk kortfremstilling. Westermanns Forlag har således udgivet flere værker med en kombination af kort og satellitbilleder. Ved anvendelse af de ressourcer, som moderne litografisk teknik disponerer over, har Westermanns nu præsenteret et nyt »Weltraumbild-Atlas«. Værket er efter indledende afsnit om tekniske og praktiske aspekter af Landsat-billederne delt op i afsnit om »Bundesrepublik Deutschland/DDR« og »Regionalstudien«, hvor sidstnævnte rummer et udvalg af områder fra hele verden.

Det regionale afsnit, som også indeholder en mængde tematisk interessant materiale, er forsynet med et stikordsregister, der er til stor nytte i undervisningssammenhæng. Eksempler på kystformer, vulkanske og tektoniske landskabstyper, klimazoner, industriregioner og bytyper kan blandt meget andet let hentes frem af det righoldige billedmateriale. Som hjælp til billedanalysen findes altid et oversigtskort og ofte endog et detailkort ved siden af satellitbilledet.

Billedmaterialet er af overordentlig høj kvalitet, og atlasset vil kunne stimulere såvel undervisning i som selvstudium af jordoverfladen. Hvis en enkelt indvending skal fremføres mod dette i mangt og meget imponerende værk, kunne det være, at de nordiske lande er stedmoderligt behandlet i udvalget af regioner.

Harald Svensson

Cities and firms/ed. by Herrington J. Bryce. Lexington Books, Aldershot, England 1980. XIV, 218 s., 24 cm. \$29,-.
Lexington, Books, Lexington, Mass. 1980.
Denne gode bog er præget af den moderne

diskussion om de kræfter, der driver samfundsudviklingen. En række fremragende videnskabsmænd fra Nordamerika har medvirket. Bogen indeholder analyser, diskussioner og det, der med et moderne ord kaldes »scenarier«, om befolkningsforhold, arealbenyttelse, investering og politik. Den henvender sig til forskere og politikere. Især vil jeg fremhæve et meget vedkommende »scenario« af Brian Berry: Forces reshaping the settlement system. Trods det nordamerikanske perspektiv må netop bøger om byudvikling dér opfattes med alvor hér, idet det nuværende stadium dér kan frygtes at blive fremtid hér.

Christian Wichmann Matthiessen

A. J. Christopher: South Africa.

Longman, London 1982. XVII, 237 s. ill. 23 cm. £7.95.

Forfatteren forsøger her at introducere en ny regionalgeografi, der belyser en i mennesket indbygget forestilling om at forme naturens ressourcer til et redskab tilpasset gruppernes specielle behov. I et land som Sydafrika er det klart, at sort og hvid støder sammen i deres forskellige ideer om et symbolsk landskab, der let kommer i modsætning til de styrende organers syn på og opfattelse af planlægningen. De heraf fremkomne politiske økosystemer bygger på en ovenfra dikteret segregationsproces, som har til hensigt at adskille befolkningsgrupper af forskellig social og økonomisk »værdi«, afhængig af om man er hvid, sort, asiat eller farvet. Republikkens særkende er således den politiske struktur, som den afspejler sig ikke alene i de regionale økosystemer ud over republikken, men også i byernes boligstruktur med særskilte hvide og sorte forstæder. Dette gennemgående synspunkt er interessant og giver en bedre forståelse af den i alle henseender kontrastrige stat med dens altgennemtrængende Apartheidspolitik.

Viggo Hansen

INDGÅET TIL REDAKTIONEN

International symposium on renewable resources and the economy of the North, 1. Banff, Alberta, 1981. Proceedings/ed.:

Milton M. R. Freeman.

Ottawa: Association of Canadian universities for Northern studies, 1981. V, 268 s., ill., 24 cm. Can. \$8.50.

Philip McDermott, Michael Taylor: Industrial organisation and location. (Cambridge geographical studies, 16).

Cambridge University Press, 1982.

VII, 226 s., fig. 26 cm. £24,-.

Peter Weber: Geographische Mobilitätsforschung. (Erträge der Forschung, Bd. 179).

Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 1982. VIII, 190 s., fig. 20 cm. DM 46,-.

Schweizer Weltatlas: für die Volks- und Mittelschule, hrsg. von der Konferenz der kantonalen Erziehungsdirektoren. Lehrmittelverlag des Kantons, Zürich 1981.

VIII, 188 s.: kort. 34 cm. Sfr. 29,-.

Bruce Mitchell, Dianne Draper: Relevance and ethics in geography.

London: Longman, 1982. 222 s. 24 cm. £12,95.

Beiträge zur Hochgebirgsforschung und zur allgemeinen Geographie. (Festschrift für Harald Uhlig zu seinem 60. Geburtstag, Bd. 2). (Erdkundliches Wissen, H. 59).

Steiner Wiesbaden 1982. VI, 313 s.: ill. 24 cm. DM 68,-.

Vlado Valkoič: Trace elements in coal.

Boca Raton, Fla.: CRC Press, Boca Raton, 1983. 2. bd. 491 s., fig. 26 cm. Vol. 1: \$72,-. Vol. 2: \$93,-.